

VAL-Symposium 2024
Literatuur en materialiteit

**Jaarlijkse studiedag van de VAL – Vlaamse Vereniging voor Algemene en Vergelijkende
Literatuurwetenschap | 29 november 2024 | KU Leuven | Faculteit Letteren**

Call for papers: vrije onderwerpen uit de literatuurwetenschap

Op 29 november 2024 vindt aan de Faculteit Letteren van de KU Leuven het jaarlijkse VAL-symposium plaats. Het VAL-symposium bestaat uit twee delen. Enerzijds organiseren we plenaire sessies met keynotelezingen en een paneldebat rond een specifiek thema – dit jaar is het onderwerp “Literatuur en materialiteit” (zie onder). Anderzijds krijgen literatuurwetenschappers in Vlaanderen (of naburige regio’s en landen) in de namiddag de kans om hun eigen onderzoek in parallele sessies te presenteren. Hierbij wil de VAL in de eerste plaats een plek creëren waar doctorandi en postdoctorale onderzoekers inzichten en bevindingen uit hun onderzoek komen delen. Voor dit deel in de namiddag streven we ernaar om één of twee sessies te laten aansluiten bij het thema van de dag, maar organiseren we graag ook één of twee sessies die zonder inhoudelijke beperking een inkijk geven in lopend onderzoek rondom letterkundige onderwerpen.

Voor dit namiddagdeel verwelkomen we **abstracts (max. 1 pagina) voor presentaties van 20 minuten tegen 23 september 2024**, te sturen naar de organisatoren van het symposium, Linde De Potter, Lieke van Deinsen en Pieter Verstraeten, via valstudiedag2024@kuleuven.be. U ontvangt dan een terugkoppeling binnen een week.

We doen met name een warme oproep aan alle predocs en postdocs die zich nog in een relatief vroeg stadium van hun onderzoek bevinden, graag extra feedback vanuit het bredere veld ontvangen en hun professionele netwerk in het Vlaamse landschap willen uitbreiden. Bijdragen zijn mogelijk in het Nederlands, Engels, Frans of Duits. Alle bijdragen komen in aanmerking voor publicatie achteraf in het peer-reviewed *Cahier voor Literatuurwetenschap (CLW)*, dat vanaf 2024 elektronisch en in open access verschijnt.

Het VAL-symposium wordt jaarlijks georganiseerd door de literatuurafdelingen van de KU Leuven, VUB, UGent en UAntwerpen. Het roteert tussen de deelnemende instellingen en krijgt praktische en logistieke ondersteuning van de onthaalinstelling. Net als de vorige editie wordt ook het symposium van 2024 financieel ondersteund door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

Deelname is gratis maar registratie verplicht en mogelijk tot 22 november 2024 via dit [formulier](#).

Thema van de dag: literatuur en materialiteit

In 1970 schrijft de Nederlandse dichter J. Bernlef dat hij blij wordt van poëzie die is als 'een ding onder de dingen'. Hij houdt van gedichten die zijn als een 'verbruiksartikel'. Hij schrijft zich daarmee in in een lange traditie van schrijvers en kunstenaars die hun fascinatie voor de wereld van de dingen een plek geven in hun werk. De jongste decennia wordt ook in de literatuurwetenschap opvallend veel aandacht geschonken aan de materiële dimensie(s) van de literatuur. Onderzoekers zijn geïnteresseerd in de manier waarop literatuur in heden en verleden deel uitmaakt van een ruimere materiële cultuur en in de manier waarop de materiële werkelijkheid van dingen en objecten wordt gerepresenteerd in literaire fictie.

Dat 'new materialism' in de literatuurstudie omvat grosso modo twee grondstromingen. Enerzijds is er de benadering die focust op de materialiteit *van* de literaire tekst, anderzijds de benadering die vooral aandacht heeft voor de materialiteit *in* de literaire tekst.

De eerste benadering sluit aan bij disciplines als boekgeschiedenis, *media studies*, critique génétique en nieuwe filologie. Men kijkt er vooral naar de productie, circulatie en consumptie van teksten en boeken als materiële objecten. Vertrekkend van de vaststelling dat teksten pas toegankelijk worden wanneer ze materieel gerealiseerd zijn, onderzoekt men de implicaties van die materiële vormgeving voor de manier waarop teksten betekenis krijgen en functioneren. Hoe beïnvloeden de fysieke kenmerken van het boek onze lectuur? Wat kunnen we leren van een editiegeschiedenis, van de cultuur van het verzamelen van boeken of zelfs van gebruikssporen in individuele exemplaren? Hoe kunnen we de wisselwerking doorgronden tussen het lezen, het produceren en hanteren van een boek? Wat is de rol van het boek als materieel artefact in het digitale tijdperk? Maar ook: wat kan de literatuurstudie vandaag winnen bij een kruisbestuiving met onderzoek naar boeken en boekgeschiedenis?

De tweede benadering, die zich vaak beroept op meer theoretische, narratologische en filosofische beschouwingen (van bv. Bill Browns *Thing Theory* tot Bruno Latours *Actor Network Theory*) heeft vooral aandacht voor de manier waarop objecten, dingen, materie worden gerepresenteerd in literaire fictie. Daarbij zijn vragen aan de orde als: welke rol spelen dingen en objecten in de fictionele universa van de literatuur? Hoe denkt de literatuur dingen en objecten en geeft ze er betekenis aan? Hoe gaan literaire teksten in dialoog met de ruimere historische materiële culturen waaraan ze participeren? Hoe kan een literaire analyse van objecten in literatuur een alternatief vormen voor al te antropocentrische benaderingen van culturele fenomenen en bijdragen tot een posthumanistische kritiek?

Op het VAL-symposium 2024 willen we vanuit een internationaal perspectief naar deze ontwikkelingen kijken, met aandacht voor zowel de methodologische, transnationale als historische diversiteit. Het debat wordt gevoed door twee internationale keynotesprekers. In een paneldebat reflecteren we daarna over de uitdagingen en mogelijkheden voor dit soort onderzoek in de toekomst. Het is de bedoeling om, voortbouwend op deze en andere bijdragen, vervolgens een nummer van het *Cahier voor Literatuurwetenschap* samen te stellen.

Beknopte literatuurlijst

Amaranth Borsuk, *The Book*. Cambridge: the MIT Press, 2018.

Kiene Brillenburg Wurth e.a. (ed.), *Book Presence in a Digital Age*. New York: Bloomsbury Academic, 2018.

Bill Brown, *Other Things*. University of Chicago press, 2015.

Marco Caracciolo, *Contemporary Narrative and the Spectrum of Materiality*. Berlin: De Gruyter, 2023.

Marta Caraion, *Comment la littérature pense les objets. Théorie littéraire de la culture matérielle*. Ceyzérieu: Champ Vallon, 2020.

Alexandra Gillespie & Deidre Lynch (ed.), *The Unfinished Book (Oxford Twenty-First Century Approaches to Literature)*. Oxford: Oxford University Press, 2021.

Liedeke Plate, László Munteán, Airin Farahmand (eds.), *Materials of Culture. Approaches to Materials in Cultural Studies*. Bielefeld: Transcript, 2023.

Babette B. Tischleder, *The Literary Life of Things: Case Studies in American Fiction*. Frankfurt am Main/New York: Campus, 2014.

Sarah Wasserman & Patrick Moran (eds.), *Thing Theory in Literary Studies. SHC Arcade, 'Colloquies'*: <https://shc.stanford.edu/arcade/colloquies/thing-theory-literary-studies>

Datum en locatie

Datum

29 november 2024, 10:00-18:00

Abstracts worden ingewacht tegen 23 september 2024.

Locatie

KU Leuven, [Faculteit Letteren](#)

Erasmushuis

Blijde Inkomststraat 21

3000 Leuven

Keynotesprekers

Prof. Dr. Babette B. Tischleder (Göttingen)

Prof. Dr. Kiene Brillenburg Wurth (Utrecht)

Lokale organisatie

Linde De Potter, Lieke van Deinsen en Pieter Verstraeten (KU Leuven).

De organisatoren zijn voor het VAL-symposium 2024 bereikbaar via valstudiedag2024@kuleuven.be.

VAL Symposium 2024:

Literature and Materiality

Annual Symposium of the VAL – Vlaamse Vereniging voor Algemene en Vergelijkende Literatuurwetenschap | 29 november 2024 | KU Leuven | Faculteit Letteren

Call for papers: Free Topics from Literary Studies

On November 29, 2024, the annual symposium of the VAL will take place at the KU Leuven Faculty of Arts. The VAL symposium consists of two parts. The first half of the programme, with keynote lectures and a panel debate, is dedicated to the conference theme – “Literature and Materiality” (see below). In the afternoon sessions, then, literary scholars from Flanders (or neighbouring regions and countries) have the opportunity to present their research in parallel sessions, with or without a connection to the conference theme. The aim of this part of the programme is to be as welcoming as possible to doctoral and postdoctoral researchers who want to present insights from their research. One or two of the parallel sessions will be related to the conference theme; the others will be open sessions, presenting ongoing research in the domain of literary studies.

For the afternoon sessions, we welcome **abstracts (max. 1 page) for 20-minute presentations until September 23, 2024**. Please send your abstracts and a short biographical note to the local organizers, Linde De Potter, Lieke van Deinsen, and Pieter Verstraeten, via valstudiedag2024@kuleuven.be. You will then receive feedback within a week.

We particularly invite all predocs and postdocs who are still at a relatively early stage of their research, but would like to receive feedback from the broader field and expand their professional network in the Flemish community. Contributions are possible in Dutch, English, French or German. All contributions are eligible for publication afterwards in the peer-reviewed *Cahier voor Literatuurwetenschap (CLW)*, which will be issued electronically and in open access starting in 2024.

The VAL symposium is organized annually by the Literary Studies Departments of KU Leuven, VUB, UGent and UAntwerpen. It rotates between the participating institutions and receives practical and logistical support from the host institution. It is also financially supported by the Flemish Interuniversity Council (VLIR).

Participation is free of charge but registration is required and possible until November 22, 2024 using this [form](#).

Theme of the Symposium: Literature and Materiality

In 1970, the Dutch poet J. Bernlef wrote that he loved poetry that was as ‘a thing among things’. He liked poems that were like ‘consumer goods’. This places him in a long tradition of writers and artists who are fascinated with the world of things and give it a prominent place in their work. In recent decades, literary studies have paid increasing attention to the material dimension(s) of literature. Scholars have investigated the ways in which literature participates in a broader material culture, while also exploring the ways in which the material reality of things and objects has been represented in literary fiction.

This ‘new materialism’ in literary studies follows two broad directions, either focusing on the materiality *of* the literary text, or on the materiality *in* the literary text. The first approach builds on disciplines such as book and print culture history, media studies, genetic criticism, and new philology. It deals with the production, circulation and consumption of texts and books as material objects. Starting from the insight that in order to be accessible, texts must be realized materially, this approach examines the implications of materiality for the function and meaning of literary texts. How does a book’s physical presentation affect the way we read it? What can we learn from an editorial history, from the culture of book collecting, or even from traces of use in individual text copies? How can we understand the interaction between the processes of producing, reading, and handling books? What is the role of the printed book as a material artefact in the digital age? But also: what can literary studies gain from cross-fertilization with the present research into books and book history?

The second approach, which often relies more explicitly on theoretical, narratological and philosophical considerations (from Bill Brown’s Thing Theory to Bruno Latour’s Actor Network Theory), pays particular attention to the way in which objects, things, matter are represented in literary fiction. This gives rise to questions such as: what role do things and objects play in the fictional universes of literature? How does literature conceive of and attribute meaning to things and objects? How do literary texts enter into dialogue with the broader historical material cultures in which they participate? How can a literary analysis of objects in literature provide an alternative to overly anthropocentric approaches to cultural phenomena and contribute to a posthuman critique?

At the 2024 VAL Symposium we aim to look at these developments and questions from an international perspective, embracing the broad methodological, transnational, and transhistorical diversity of the research domain. Two international keynote speakers will provide us with ample food for thought. In the ensuing panel debate we will reflect on the challenges and opportunities for this type of research in the future. Afterwards, an issue of the *Cahier voor Literatuurwetenschap (CLW)* will be published on the basis of these and other contributions.

Short Bibliography

Amaranth Borsuk, *The Book*. Cambridge: the MIT Press, 2018.

Kiene Brillenburg Wurth e.a. (ed.), *Book Presence in a Digital Age*. New York: Bloomsbury Academic, 2018.

Bill Brown, *Other Things*. University of Chicago press, 2015.

Marco Caracciolo, *Contemporary Narrative and the Spectrum of Materiality*. Berlin: De Gruyter, 2023.

Marta Caraion, *Comment la littérature pense les objets. Théorie littéraire de la culture matérielle*. Ceyzérieu: Champ Vallon, 2020.

Alexandra Gillespie & Deidre Lynch (ed.), *The Unfinished Book (Oxford Twenty-First Century Approaches to Literature)*. Oxford: Oxford University Press, 2021.

Liedeke Plate, László Munteán, Airin Farahmand (eds.), *Materials of Culture. Approaches to Materials in Cultural Studies*. Bielefeld: Transcript, 2023.

Babette B. Tischleder, *The Literary Life of Things: Case Studies in American Fiction*. Frankfurt am Main/New York: Campus, 2014.

Sarah Wasserman & Patrick Moran (eds.), *Thing Theory in Literary Studies. SHC Arcade, 'Colloquies'*: <https://shc.stanford.edu/arcade/colloquies/thing-theory-literary-studies>

Date en venue

Date

29 November 2024, 10:00-18:00

Abstracts are to be submitted until September 23, 2024.

Venue

KU Leuven, [Faculteit Letteren](#)

Erasmushuis

Blijde Inkomststraat 21

3000 Leuven

Keynote speakers

Prof. Dr. Babette B. Tischleder (Göttingen)

Prof. Dr. Kiene Brillenburg Wurth (Utrecht)

Local organization

Linde De Potter, Lieke van Deinsen en Pieter Verstraeten (KU Leuven).

The organizers can be reached via valstudiedag2024@kuleuven.be.